

Plaats: Middelburg, 8 november 2004
Kenmerk: 0411524
Afdeling: Milieuhygiëne
Globiscode: ZI071800117

GEDEPUTEERDE STATEN VAN ZEELAND

Melding

Op 10 augustus 2004 hebben wij een melding in het kader van artikel 28 van de Wet bodembescherming ontvangen. De melding heeft betrekking op de bodemverontreiniging op de locatie Braamstraat 13 te Oost-Souburg, kadastraal bekend gemeente Vlissingen, sectie R, nummers 2925, 3269 en 3099. Het betreft een oud geval van verontreiniging, dat wil zeggen dat deze verontreiniging is veroorzaakt voor 1 januari 1987. De melding is ingediend door Ingenieursbureau Oranjewoud te Goes namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vlissingen en bevat de volgende stukken:

- Saneringsonderzoek Braamstraat13 Oost-Souburg, Oranjewoud, d.d. 25 juni 2004, projectnummer 9929-142266
- Saneringsplan Braamstraat 13 Oost-Souburg, Oranjewoud, d.d. 5 augustus 2004, projectnummer 9929-142266.

De melding bevat voldoende gegevens om deze te kunnen beoordelen en een besluit te kunnen nemen.

In ons besluit van 16 juli 2003, met kenmerk 036834, hebben wij ten aanzien van deze locatie vastgesteld dat sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging, waarvan met de sanering binnen vier jaar moet zijn begonnen.

Wetgeving

In geval van ernstige verontreiniging dienen wij, ingevolge artikel 39, tweede lid, van de Wet bodembescherming binnen 13 weken te besluiten of kan worden ingestemd met het saneringsplan. Met de uitvoering van het saneringsplan kan pas worden begonnen, nadat is ingestemd met dit plan.

Vorbereidingsprocedure

De Provinciale milieuverordening Zeeland bepaalt dat op bovengenoemd besluit (instemming saneringsplan) de openbare voorbereidingsprocedure, zoals opgenomen in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, van toepassing is. Dit betekent dat er eerst een ontwerpbesluit wordt opgesteld. Deze ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken worden voor een periode van vier weken ter inzage gelegd. Tijdens deze periode bestaat er voor belanghebbenden de mogelijkheid hun zienswijze mondeling of schriftelijk over de ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken aan ons kenbaar te maken.

De ontwerpbeschikking en bijbehorende stukken hebben van 22 september tot en met 20 oktober 2004 ter inzage gelegen bij de directie Ruimte, Milieu en Water en bij de gemeente Vlissingen.

Beschrijving locatie

Op deze locatie is als gevolg van de aanwezigheid van een voormalige chemische wasserij de grond en het grondwater verontreinigd geraakt met gechloreerde koolwaterstoffen. Er is nu een woonhuis aanwezig. Het is de bedoeling dat de verontreiniging op korte termijn gesaneerd wordt.

Saneringsdoelstelling/Saneringsonderzoek

Artikel 38, eerste lid, van de Wet bodembescherming bepaalt dat degene die de bodem saneert, de sanering zodanig dient uit te voeren dat daardoor de functionele eigenschappen die de bodem voor mens, plant en dier heeft, worden behouden of hersteld. Het betreft hier de multifunctionele saneringsdoelstelling.

Op grond van artikel 38, derde lid, van de Wet bodembescherming en het Besluit locatiespecifieke omstandigheden bodemsanering (Staatsblad 2002, nr. 192) kan op basis van locatiespecifieke omstandigheden worden afgeweken van de multifunctionele saneringsvariant. Artikel 1, eerste lid, van het Besluit locatiespecifieke omstandigheden bodemsanering bepaalt dat geen multifunctionele sanering hoeft plaats te vinden, indien de kosten van de sanering, in verhouding tot de effecten ervan, dit rechtvaardigen. De Regeling locatiespecifieke omstandigheden (Staatsblad 2002, nr. 195) geeft nadere regels over de sanerende maatregelen die in de specifieke situatie dienen te worden getroffen. De keuze voor de saneringsvariant van een mobiele verontreiniging wordt gebaseerd op het eindrapport van het project "doorstart A5" van 12 maart 2001: *werkwijze voor beslissingen over de aanpak van verontreinigingen in de ondergrond; Procesbeschrijving en landelijke saneringsladder*.

Door Oranjewoud is in juni 2004 een saneringsonderzoek uitgevoerd. Eerst is er een aanvullend veldonderzoek uitgevoerd. Ter plaatse van de woning zijn twee boringen verricht. Tijdens het veldwerk zijn er geen kenmerken van verontreiniging geconstateerd. In één boring is analytisch geen verontreiniging met gechloreerde stoffen aangetoond. In de andere boring is in de grond een lichte verontreiniging met tetrachloorethyleen aangetoond. Verwacht wordt dat er geen of slechts in geringe mate oplosmiddelen als puur product in de bodem aanwezig is.

In drie bestaande peilbuizen is het grondwater geanalyseerd op algemene parameters. Dit om na te gaan of de uitvoering van een in-situ sanering mogelijk is. Uit de resultaten blijkt dat waarschijnlijk de hoeveelheid beschikbare koolstof limiterend is voor een volledige afbraak van de gechloreerde verbindingen.

In het saneringsonderzoek zijn op basis van het huidige beleid van functiegericht en kosteneffectief saneren (overeenkomstig het door het Kabinet in 1997 ingenomen standpunt) een aantal mogelijke saneringstechnieken aangegeven. Door de aanwezigheid van de woning wordt het ontgraven van de verontreiniging te kostbaar geacht. Hierdoor valt de uitvoering van een multifunctionele sanering af.

In het saneringsonderzoek zijn twee functionele saneringsvarianten uitgewerkt, namelijk het oppompen, reinigen en lozen van het grondwater en anaërobe dechlorering. Bij deze laatste methode wordt bij de start grondwater opgepompt en wordt er via infiltratie substraat aan de bodem toegevoegd. Daarna moet er in de bodem een afbraak van de gechloreerde verbindingen plaats vinden. Deze afbraak gaat via verschillende stappen. Uiteindelijk blijft er ethaan en chloride over. Ethaan kan bij aanwezigheid van zuurstof weer verder worden afgebroken tot koolzuur en water.

De varianten zijn op een aantal aspecten met elkaar vergeleken. Op basis hiervan kiest het bureau als saneringsvariant voor de anaërobe dechlorering.

Beschrijving saneringsplan

In augustus 2004 is door Oranjewoud een saneringsplan opgesteld.

De bodemsanering wordt uitgevoerd door stimulering van de anaërobe afbraak van de gechloreerde stoffen. Hiervoor wordt via recirculatie van grondwater een koolstofbron in de vorm van protamylasse aan de bodem toegevoegd.

Het recirculatiesysteem bestaat voor de onttrekking uit vijf verticale filters in de Braamstraat en voor de infiltratie uit twee grindkoffers aan de achterkant van de woning. Het opgepompte water wordt via ondergrondse leidingen naar een buffertank gepompt. Hier wordt er een koolstofbron toegevoegd. Daarna wordt dit water via ondergrondse leidingen naar infiltratiepunten van de grindkoffers geleid.

Het overschot aan water wordt via een actief koolfilter gereinigd en daarna geloosd op het riool.

Bij aanvang wordt nagegaan of er een voldoende actieve bacteriepopulatie in het grondwater aanwezig is. Indien dit niet het geval is wordt deze van elders aangevoerd.

Via monitoring zullen de procesomstandigheden in de bodem worden bewaakt. Hierbij wordt ook nagegaan of er een niet gewenste verspreiding op zal treden. Zonodig wordt er bijgestuurd.

De grondwatercirculatie wordt beëindigd op het moment dat er voldoende koolstofbron in de bodem aanwezig is. Daarna moet de biologische afbraak op gang komen. Na maximaal drie jaar wordt de sanering geëvalueerd en wordt een strategie voor het vervolg vastgesteld.

De actieve sanering wordt beëindigd als er zoveel mogelijk gechloreerde koolwaterstoffen uit de bron en pluim is verwijderd en trede 2 van de saneringsladder is bereikt. Dat wil zeggen dat er nog een kleine restverontreiniging en een stabiele situatie bereikt is.

Wanneer blijkt dat de gekozen techniek onvoldoende werkt en er onvoldoende afbraak plaats vindt, wordt overgestapt op een onttrekking van het verontreinigd grondwater. Dit is het terugvalsscenario. Er

zal dan gedurende vijf jaar een monitoring plaats vinden om na te gaan dat de verontreiniging voldoende onttrokken wordt. Uitgangspunt van de sanering blijft trede 2 van de saneringsladder.

Onttrekking van het grondwater zal, ter voorkoming van zettingen, niet plaatsvinden, indien het grondwater onder een nog nader te bepalen grondwaterstand komt. Op het moment dat het terugvalscenario in werking treedt wordt de maximale verlaging van de grondwaterstand bepaald. Wanneer deze is bereikt, dient de grondwateronttrekking tijdelijk stopgezet te worden.

De saneringswerkzaamheden worden uitgevoerd onder toezicht van een milieukundige begeleider. Er wordt rekening gehouden met de veiligheidsvoorschriften.

Met de voorgestelde wijze van sanering stemmen wij in, omdat deze voldoet aan het beleid zoals verwoord in het Kabinetstandpunt, het Besluit Locatiespecifieke omstandigheden, de Regeling Locatiespecifieke omstandigheden en de uitwerking hiervan voor mobiele verontreinigingen in het rapport "Doorstart A5".

Zienswijze

Op 6 oktober 2004 is een zienswijze over de ontwerpbeschikking ingebracht door de Stichting Rechtsbijstand te Tilburg namens de heer T.R. de Hamer, Braamstraat 13 te Oost-Souburg. De zienswijze houdt het volgende in.

In het saneringsplan wordt uitgegaan van bodemsanering door stimulering van anaërobe afbraak (de-chlorering). Vervolgens moet biologische afbraak op gang komen. Regelmatig vindt evaluatie plaats. Belangrijk is dat bij deze methode het bereiken van trede 2 van de saneringsladder uitgangspunt is. Echter, in het saneringsplan staat ook vermeld dat, wanneer blijkt dat de gekozen techniek onvoldoende werkt en er onvoldoende afbraak plaats vindt, wordt overgestapt op een onttrekking van het verontreinigd grondwater. In dit terugvalscenario zal dan gedurende vijf jaar een monitoring plaats vinden om na te gaan dat de verontreiniging voldoende onttrokken wordt. Trede 2 wordt daarbij niet expliciet genoemd. Dit verontrust de heer De Hamer. Temeer omdat in paragraaf 5.6 van het saneringsplan letterlijk staat: "Het terugvalscenario is het accepteren van een lagere trede op de saneringsladder". Dit is voor betrokkene niet acceptabel. De heer De Hamer wil het liefst geen restverontreiniging (trede 1), maar als dit niet mogelijk blijkt is trede 2 de maximaal aanvaardbare trede voor cliënt. Hij wil hiervoor garantie van ons als bevoegd gezag.

Verder begrijpt de heer De Hamer dat er een reële kans is, dat er bij de saneringswerkzaamheden, met name bij grondwateronttrekking schade aan zijn woning c.a. ontstaat. In het saneringsplan staat een aanbeveling om een bodemsaneringsverzekering af te sluiten. Of dit tijdig gebeurt door de opdrachtgever, de gemeente Vlissingen, is niet duidelijk.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat cliënt volstrekt onschuldig eigenaar is. Hij is c.q. wordt geconfronteerd met een situatie waaraan hij part nog deel had.

Reactie van de melder/saneerder op de zienswijze.

De zienswijze is aan de melder/saneerder, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vlissingen en aan Ingenieursbureau Oranjewoud B.V. te Goes toegezonden. Oranjewoud is door de gemeente gemachtigd om de bodemsaneringszaken in het kader van deze melding te behartigen. Beiden zijn in de gelegenheid gesteld een reactie op de zienswijze te geven. Op 19 oktober 2004 is een reactie ontvangen van Oranjewoud (brief met kenmerk 9929-142266, datum 18 oktober 2004) en op 3 november 2004 van de gemeente Vlissingen (per faxbericht).

Oranjewoud gaat in op het te halen saneringsresultaat indien het terugvalscenario dient te worden uitgevoerd en het risico van schade door de saneringswerkzaamheden:

Het terugvalscenario is van toepassing indien tijdens de sanering blijkt dat de doelstelling met anaërobe afbraak niet gerealiseerd kan worden. De kans dat een terugvalscenario dient te worden opgestart is relatief klein.

Omdat in pandig niet overal onderzoek kon plaats vinden, zijn er echter wat onduidelijkheden, met name of er puur product onder het pand aanwezig is.

Indien puur product in ruimten onder het pand opgesloten zit, is saneren tot trede 2 niet mogelijk. Uitgaande van de concentraties in het grondwater en de in de grond aangetoonde concentraties is geen puur product aanwezig en zal trede 2 ook bij het terugvalscenario worden bereikt.

Omdat tijdens de bodemsanering door middel van anaërobe dechlorering geen wezenlijke grondwaterverlaging zal plaats vinden, worden zettingen en schade niet verwacht.

De gemeente Vlissingen onderschrijft de reactie van Oranjewoud. Deze reactie is op verzoek van de gemeente ingediend. Tevens wordt opgemerkt dat de gemeente erop toe zal zien dat de uitvoering van de werkzaamheden zodanig zorgvuldig zal geschieden, dat de kans op schade aan de woning Braamstraat 13 en aan de omliggende woningen tot een minimum beperkt wordt. Door de gemeente zal voorafgaand aan de werkzaamheden een bodemsaneringsverzekering worden afgesloten en zal er tevens een opname van de woning plaatsvinden.

Overwegingen Gedeputeerde Staten

Met Oranjewoud zijn wij van mening dat de kans, dat het terugvalscenario moet worden opgestart, relatief klein is.

Alleen bij de eventuele aanwezigheid van puur product in ruimten onder het pand is saneren tot trede 2 niet mogelijk. Gelet op de resultaten van de onderzoeken is het niet aannemelijk dat er in de bodem nog puur product aanwezig is. In dat geval zal ook bij het terugvalscenario trede 2 gehaald kunnen worden.

In ieder geval verplichten wij de opdrachtgever ertoe al het mogelijke in het werk te stellen trede 2 van de saneringsladder te bereiken. Indien deze trede niet bereikt wordt, zal hieraan een goede motivering ten grondslag moeten liggen.

De opdrachtgever zal voorafgaand aan de uitvoering van de bodemsanering een zogenaamde bodemsaneringsverzekering afsluiten. Schade wordt door Oranjewoud bij de anaërobe afbraak niet verwacht.

Bij de uitvoering van de sanering conform het terugvalscenario zal de maximaal toelaatbare verlaging van de grondwaterstand worden bepaald. Wanneer deze is bereikt dient de onttrekking tijdelijk stop gezet te worden.

Conclusie

Naar aanleiding van de zienswijze hebben wij in de beschikking onde het kopje "beschrijving saneringsplan" aan de derde alinea toegevoegd, dat ook bij toepassing van het terugvalscenario trede 2 van de saneringsladder uitgangspunt is. Tevens is opgenomen dat de grondwateronttrekking tijdelijk stopgezet dient te worden, wanneer de maximale grondwaterstandsverlaging is bereikt.

Voor het overige blijft de beschikking ongewijzigd.

Evaluatierapport

Na afronding van de eerste fase van de sanering dient een interim-evaluatierapport te worden opgesteld en aan ons toegezonden. Het evaluatierapport van de gehele sanering dient binnen 6 maanden na beëindiging van de sanering aan ons te worden gezonden. In het geval sprake is van het terugvalscenario dienen de resultaten van de monitoring jaarlijks aan ons te worden toegezonden.

Rechtsbescherming

Tegen dit besluit kan door belanghebbenden schriftelijk bezwaar worden gemaakt. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan:

Gedeputeerde staten van Zeeland
Stafafdeling KJB
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG.

In het bezwaarschrift dient tenminste opgenomen te worden:

- naam
- adres
- datum
- tegen welk besluit bezwaar wordt gemaakt
- waarom bezwaar wordt gemaakt
- handtekening;

Het bezwaarschrift moet binnen zes weken vanaf de dag na de dag waarop de beschikking ter inzage is gelegd, ingediend te worden. Overschrijding van de termijn kan er toe leiden dat met de bezwaren geen rekening meer wordt gehouden. Indien overwogen wordt bezwaar te maken, kan desgewenst een informatiefolder worden toegezonden (telefoonnummer 0118-631700).

Gedurende de behandeling van een bezwaarschrift kan op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, juncto artikel 36 van de Wet op de Raad van State, een verzoek tot het treffen van een voorlopige worden ingediend. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzitter van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, Kneuterdijk 22, 2514 EN 's-Gravenhage.

Inwerking treden besluit

Dit besluit treedt in werking als de bezwaartermijn (zes weken) is verstreken, tenzij binnen die termijn een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan. In dat geval treedt het besluit niet in werking, voordat op dat verzoek is beslist.

B e s l u i t

- Met het saneringsplan van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vlissingen voor de bodemverontreiniging op de locatie Braamstraat 13 te Oost-Souburg stemmen wij in.
- De aanvang van de feitelijke saneringswerkzaamheden dient een week tevoren schriftelijk bij ons te worden gemeld.
- Na afronding van de eerste fase van de sanering (na maximaal drie jaar) dient een interim-evaluatierapport te worden opgesteld en aan ons te worden toegezonden. Het evaluatierapport van de gehele sanering dient binnen 6 maanden na beëindiging van de sanering aan ons te worden gezonden. In het geval sprake is van het terugvalscenario dienen de resultaten van de monitoring jaarlijks aan ons te worden toegezonden.

Gedeputeerde staten
namens dezen,

mr. C.J. Meijler,
hoofd afdeling Milieuhygiëne.